

YÖNETMELİK

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından:

ENDÜSTRİYEL EMİSYONLARIN YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; çevrenin ve insan sağlığının bütüncül olarak korunması için sıfır kirlilik hedefleri doğrultusunda entegre kirlilik önleme ve kontrol yaklaşımıyla hava, su, toprak, gürültü ve koku kirliliğine neden olan sanayi kaynaklı emisyonları ve atık oluşumunu kaynağında önlemek ve azaltmak ile kaynakları verimli kullanmak için sanayide yeşil dönüşüme, dögüsel ekonomiye ve karbonsuzlaşmaya yönelik idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, EK-1 ve EK-2’de yer alan faaliyetlerin gerçekleştirildiği işletmeleri kapsar.
(2) Milli güvenlik kapsamında görev ve yetkisi bulunan kurum ve kuruluşlar, araştırma ve geliştirme faaliyetleri, yeni ürün ve süreçlerin test edilmesi için kullanılan işletmeler veya işletme bölümleri bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 3 üncü, 8 inci ve 11 inci maddeleri ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 103 üncü ve 104 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;
a) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,
b) Çevresel kalite standartları: İlgili mevzuatla belirlenen, belirli bir kirlletici veya kirlletici gruplarının çevrede ya da alıcı ortamda insan sağlığı ve çevreyi korumak için sağlanması gereken değerleri,
c) Çevresel performans: Tüketim seviyeleri, malzemeler, su ve enerji kaynakları ile ilgili kaynak verimliliği, emisyon değerleri, malzemelerin ve suyun yeniden kullanımı ve atık üretimi ile ilgili performansı,
ç) Değerlendirme raporu: SYD belgelendirme sürecinde başvuru dosyası kabul edilen işletme için Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde ve Mevcut En İyi Teknikler (MET) dokümanları doğrultusunda hazırlanan ve içeriği EK-4’te yer alan raporu,
d) Değişiklik raporu: Tesiste yapılması planlanan değişikliğe yönelik olarak hazırlanan raporu,
e) Derin endüstriyel dönüşüm: İklim nötr hedefi doğrultusunda; işletme tarafından bir tesisin tamamının veya bir kısmının tasarımında veya mevcut bir tesisin teknolojisinde büyük bir değişiklik yapılmasını içeren, çapraz medya etkilerini de dikkate alarak MET sonuçlarında belirlenen tekniklerle elde edilebilecek düzeylere kadar çevresel ortak faydaları optimize eden ve sera gazı emisyonlarında kayda değer bir azalma sağlayan MET’in veya yeni tekniklerin uygulanmasını,
f) e-SYD Sistemi: SYD sürecindeki iş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirileceği çevrimiçi sistemi,
g) Emisyon: Maddelerin, titreşimin, ısı veya gürültünün işletme veya tesiste yer alan bir veya birden fazla kaynaktan havaya, suya ya da toprağa doğrudan veya dolaylı biçimde bırakılmasını,
ğ) Emisyon sınır değeri (ESD): Bir emisyonun belirli parametrelerle ifade edilen kütlelerinin, belirli zaman dilimi içinde aşılması gereken konsantrasyonu ve/veya seviyesini,
h) Eşdeğer parametreler veya teknik tedbirler: Sektörel MET dokümanlarında ve MET-Ref dokümanlarında ESD’leri verilmiş olan kirlleticiler yerine, tesisin özelliklerine göre göz önünde bulundurulacak parametre veya teknik tedbirleri,
ı) Gelişmekte olan teknik: Ticari olarak geliştirilmesi halinde daha yüksek seviyede çevre ve insan sağlığı korumasını sağlayacak veya mevcut tekniklerin uygulanma maliyetinden daha düşük maliyetli ve asgari olarak mevcut çevre koruma düzeyinin muhafaza edilmesine imkan sağlayacak endüstriyel faaliyetlere yönelik yeni bir tekniği,
i) Genel bağlayıcı kurallar: SYD belgesi şartlarını belirlemek için getirilmiş asgari olarak 10/9/2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamındaki emisyon sınır değerleri ve diğer şartları,
j) Gözden geçirme raporu: SYD belgesi gözden geçirme sürecinde tesise ilişkin hazırlanan raporu,
k) İl müdürlüğü: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği il müdürlüklerini,
l) İşletme: Tesis ve faaliyetleri,
m) İşletmeci: SYD belgesine tabi olan tesisi işleten ve mülkiyet hakkı, kiralama veya diğer kanuni yetkilerle kullanma hakkına sahip gerçek veya tüzel kişiyi,

n) Kirlilik: İnsan faaliyetlerinin doğrudan veya dolaylı sonucu olan maddelerin, titreşimlerin, gürültünün veya ısının ve kokunun insan sağlığına, çevre kalitesine, maddi varlıklara zararlı olabilecek veya çevrenin kalitesini bozacak ve meşru amaçlarla kullanılmasına engel olabilecek şekilde havaya, suya veya toprağa doğrudan ve dolaylı biçimde bırakılması sonucu oluşan durumu,

o) Madde: 7/11/2023 tarihli ve 32362 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Radyoaktif Atık ve Kullanılmış Yakıt Yönetimi Yönetmeliğinde yer alan radyoaktif maddeler, 13/8/2010 tarihli ve 27671 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelikte yer alan genetiği değiştirilmiş mikroorganizmalar ve 18/3/2010 tarihli ve 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanununda yer alan genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar tanımına giren maddeler hariç olmak üzere her türlü kimyasal element ve bunların bileşiklerini,

ö) Mevcut durum raporu: Bu Yönetmelik kapsamında yer alan toprak kirliliği ve yer altı ve yer üstü suyunun kirlilik durumu hakkında, ilgili mevzuat kapsamında Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluş tarafından 8/6/2010 tarihli ve 27605 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik kapsamında hazırlanan raporu,

p) Mevcut En İyi Teknikler (MET): Çevrenin bir bütün olarak en yüksek düzeyde korunmasında teknolojik ve ekonomik sürdürülebilirliği uluslararası kabul görmüş olan, Bakanlıkça yayımlanan ve SYD belgesinin gerekliliklerine temel oluşturan, en etkin, ileri, uygulanabilir, temiz üretim teknikleri;

1) Teknikler: Kullanılan teknolojiyi ve tesisin tasarlanma, inşa, bakım, işletme ve devreden çıkarma yöntemlerini,

2) Mevcut teknikler: İşletmeci tarafından teknik ve ekonomik olarak uygulanabilir olduğu sürece, ülkemizde üretilmesine veya kullanılıyor olmasına bakılmaksızın, sektörde ekonomik ve teknik olarak sürdürülebilir koşullar ve maliyetler ile avantajlar dikkate alınarak uygulanan teknikleri,

3) En iyi: İnsan sağlığı ve iklim koruması da dahil olmak üzere, çevrenin bir bütün olarak en yüksek düzeyde korunmasında en etkili olanı,

r) MET ile ilişkili emisyon seviyesi (MET-İES): Sektörel MET dokümanlarında, belli bir zaman dilimi içerisinde, belirli referans koşulları altında ortalama bir değer olarak ifade edilen, MET veya MET kombinasyonu uygulanarak elde edilen, normal işletme koşullarında erişilen emisyon seviyesi aralığını,

s) MET referans dokümanı (MET-Ref): EK-1’de yer alan faaliyetler için EK-7’de yer alan kriterler dikkate alınarak, sektörel olarak hazırlanan uygulanan teknikleri, mevcut emisyonları, azaltım seviyelerini, MET’in belirlenmesinde göz önünde bulundurulacak kriterleri, MET sonuç belgelerini ve geliştirmekte olan teknikleri içeren ve Bakanlıkça yayımlanan dokümanı,

ş) MET sonuç belgesi: MET ile ilgili sonuçlar, tanımlar, MET uygulanabilirliğinin değerlendirilmesi için gerekli bilgiler, MET-İES, bu tekniklerle ilişkili çevresel performans seviyeleri, izleme, azaltım seviyeleri ve saha iyileştirilmesi uygulandığı durumlarda iyileştirme tedbirleri dahil olmak üzere bir çevre yönetim sisteminin içeriğini ortaya koyan bir MET-Ref dokümanının bölümlerini içeren ve Bakanlıkça yayımlanan belgeyi,

t) Önemli değişiklik: Bir tesisin SYD belgesinde yer alan bilgiler kapsamında tesisin yapısında veya işleyişinde, prosesinde, besleme sisteminde, kapasite veya boyutlarında, insan sağlığı ve çevre üzerinde önemli olumsuz etkileri olabilecek olan çevre izin ve lisans belgesinin yenilenmesini gerektiren değişiklik veya genişletmeyi,

u) Sanayide yeşil dönüşüm (SYD): Çevresel etkiyi ve sürdürülebilirliği dikkate alan, yenilikçi ve en iyi çevresel uygulamalar ile enerji ve kaynak verimliliğini artıran, sürdürülebilir tüketim ve üretim modellerini benimseyen dönüşüm sürecini,

ü) Sanayide yeşil dönüşüm (SYD) belgesi: EK-1’de yer alan faaliyetlerin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak işletildiğini gösteren belgeyi,

v) SYD başsorumlusu: SYD belgesi başvuru dosyasındaki bilgilere istinaden, değerlendirme, değişiklik ve gözden geçirme süreçlerinde ilgili raporları hazırlamak üzere süreçlerin koordinasyonunu sağlamaktan ve raporların tamamından sorumlu Bakanlıkça yetkilendirilmiş başsorumluyu,

y) SYD sorumlusu: SYD belgesi başvuru dosyasındaki bilgilere istinaden, değerlendirme, değişiklik ve gözden geçirme süreçlerinde ilgili raporları hazırlamak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş sorumluyu,

z) Sektörel MET dokümanları: Bu Yönetmelik kapsamında yer alan faaliyetler için uluslararası kabul görmüş uygulanan teknikleri, mevcut emisyonları, izleme azaltım seviyelerini, MET’in belirlenmesinde göz önünde bulundurulacak kriterleri, MET-İES’i, saha iyileştirilmesi uygulandığı durumlarda iyileştirme tedbirlerini ve geliştirmekte olan teknikleri içeren ve sektörel olarak hazırlanan ulusal teknolojik altyapı ile uyumlu Bakanlıkça yayımlanan dokümanları,

aa) Sıfır kirlilik: Hava, su, toprak kirliliğinin, gürültü ve atığın, sağlığa ve doğal ekosistemlere zararlı kabul edilmeyen seviyelere düşürülmesi ile toksik olmayan bir çevre hedefini,

bb) Tesis: EK-1 ve EK-2’de yer alan bir veya birden fazla faaliyeti yürüten işletmenin, bu faaliyetlerle teknik bağlantısı olan ve kirlilik üzerinde etkisi olabilecek, aynı sahada bulunan ilgili işlemlerin yürütüldüğü sabit bir teknik birimi, faaliyeti veya faaliyetlerin bütünü,

cc) Uygunluk incelemesi: Yerinde tespit raporu hazırlanmış başvuruların üçüncü taraf doğrulama kuruluşlarınca uygunluğunun doğrulanma sürecini,

- çç) Uygunluk raporu: Uygunluk incelemesi sürecinde hazırlanan raporu,
- dd) Üçüncü taraf doğrulama kuruluşu: ISO/IEC 17029 standardına göre akredite olmuş, SYD belgelendirme sürecince uygunluk inceleme için ulusal ve uluslararası alanda uygunluk inceleme prosedürünün ve belgenin kabulünü temin eden kurum veya kuruluşu,
- ee) Yerinde tespit raporu: Bakanlıkça değerlendirme raporu uygun bulunan tesisin il müdürlüklerince yerinde incelenmesi sonucunda hazırlanan raporu,
- ff) Zararlı madde: 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik kapsamında zararlı olarak sınıflandırılan maddeleri ve karışımları,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki ve Sorumluluklar

Bakanlığın yetki ve sorumlulukları

MADDE 5- (1) Bakanlık;

- a) Belgelendirme sürecinde uygulanacak MET’i, MET-İES’i, ESD ve ilgili hükümleri belirlemekle,
- b) SYD belgelendirme sürecine ilişkin düzenlemeleri, MET dokümanlarını ve rehber dokümanları hazırlamak ve yayımlamakla,
- c) SYD belgelendirme sürecini yürütmek ve ilgili kurum ve kuruluşlarla bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmaları desteklemekle,
- ç) SYD belgelendirme sürecinde görev alacak SYD sorumluları ve başsorumlularına ilişkin eğitim, sınav uzmanlaşma belgelendirilme, yetkilendirme ve denetimine yönelik usul ve esaslarını belirlemekle,
- d) Sanayide en iyi çevresel uygulamalar, sıfır kirlilik, derin endüstriyel dönüşüm, sürdürülebilir tüketim ve üretim, temiz üretim konularında ülke politikaları ve stratejilerini belirlemek ve bu kapsamda ilgili kurum ve kuruluşlarla yürütülen ulusal ve uluslararası çalışmaları koordine etmekle,
- e) Ülke genelinde sıfır kirlilik hedefini yakalamaya yönelik olarak tüm alıcı ortamlarda kirliliğin azaltılmasına ilişkin sektörel hedef ve eylemleri belirlemek, koordine etmek ve çalışmaları teşvik etmekle,
- f) SYD belgelendirme sürecinde faaliyetlerin bulunduğu alan, bölgenin kirlilik yükü gibi unsurları dikkate alarak uyulması gereken ilave tedbirleri ve/veya hükümleri belirlemekle,
- g) SYD belgesinde belirtilen, izlenmesi gereken emisyon parametrelerine yönelik ölçüm yöntemini, sıklığını ve değerlendirme prosedürünü içeren izleme koşullarını belirlemekle,
- ğ) Sıfır kirlilik, derin endüstriyel dönüşüm, sürdürülebilir tüketim ve üretim, temiz üretim, MET konusundaki uluslararası gelişmeleri takip etmek, MET konusunda teknolojilerin geliştirilmesini desteklemek, mevzuatı hazırlamakla,
- h) SYD sürecinde ilgili kurum ve kuruluşlarca yürütülen çalışmaları desteklemek ve bilgi, belge, veri sağlamakla,
- ı) İlgili kurum ve kuruluşlar tarafından inovatif ve çevreci en iyi uygulamaların yaygınlaştırılması ve teşvik edilmesine yönelik yürütülen çalışmalarda asgari olarak bu Yönetmelik hükümlerinin esas alınmasını sağlamakla,
- i) Sektörel MET dokümanları kapsamında çevresel kalite standartlarını belirlemekle,
- yetkili ve sorumludur.

İl müdürlüğünün yetki ve sorumlulukları

MADDE 6- (1) İl müdürlükleri SYD belgelendirme süreci kapsamında;

- a) Sanayide en iyi çevresel uygulamalar, sıfır kirlilik, derin endüstriyel dönüşüm, sürdürülebilir tüketim ve üretim, temiz üretimin yaygınlaşmasına yönelik olarak illerde çalışma yürütmekle ve ilgili kurum kuruluşlarla koordinasyon sağlamakla,
- b) EK-3’te yer alan başvuru dosyası içeriği ve belgelendirme sürecine ilişkin işletmecileri bilgilendirmekle,
- c) Tesisin SYD belgelendirme sürecinde sunulan değerlendirme raporundaki koşullarda faaliyet gösterdiğine ilişkin yerinde tespit raporunu hazırlama ve e-SYD sistemine yüklemekle,
- ç) Belgesi bulunan tesisin, belgede yer alan koşullarda faaliyet gösterdiğine ilişkin takip sürecini yürütmek ve EK-6’da yer alan hususlara göre gözden geçirme sürecinde görev almakla,
- d) EK-1 ve EK-2’de yer alan faaliyetlerin kayıt işlemlerini takip etmekle,
- yetkili ve sorumludur.

Üçüncü taraf doğrulama kuruluşlarının yetki ve sorumlulukları

MADDE 7- (1) Ulusal ve uluslararası tanınan üçüncü taraf doğrulama kuruluşları;

- a) SYD belgelendirme sürecinde uygunluk incelemesini yürütmekle,
- b) Uygunluk raporunu hazırlayarak işletmeciye iletmekle,
- yetkili ve sorumludur.

İşletmecinin yükümlülükleri

MADDE 8- (1) EK-1 ve EK-2’de yer alan faaliyetleri yürüten işletmeciler Bakanlıkça belirlenen sektörel takvim doğrultusunda elektronik sisteme bilgilerini girerek kayıt olmak ve her yıl 1 Nisan tarihine kadar bilgilerini

güncellemekle yükümlüdür.

(2) SYD belgesi alacak tesis işletmecileri çevre izin ve lisans belge başvurusu ile eş zamanlı bir şekilde bu Yönetmelik kapsamında istenen bilgi ve belgeleri Bakanlığa ibraz etmekle yükümlüdür. Tesislerde, çevre izin ve lisans sürecinin tamamlanması için SYD belgesi gerekir.

(3) SYD belgesi bulunan tesisler için işletmeciler;

a) SYD belge şartlarına göre faaliyet göstermekle,

b) İşletmenin çevre izin ve/veya lisans belgesinin yenilenmesi durumunda otuz gün içinde Bakanlığa bilgi vermek ve SYD belgesini yenilemekle,

c) Meydana gelebilecek kazaların önlenmesi ve insan sağlığı ile çevre kalitesine etkilerinin sınırlandırılması amacıyla ilgili mevzuatla belirlenen tedbirleri almakla,

ç) Kirliliğin kaynağında önlenmesi ve azaltılması, atık, atık su ve emisyonların azaltılması, enerji, su, hammadde ve diğer kaynakların verimli kullanılması için; MET'i uygulayarak gerekli önleyici tüm tedbirleri almakla,

d) Kirleticilerin hava, su ve toprak gibi alıcı ortamlara salımı ile atık sudaki kirleticilerin ve atıkların taşınmasına yönelik toplulaştırılmış yıllık yük bilgisini elektronik veri tabanına kaydetmekle,

e) MET-İES'e ve ESD'lere uymakla ve/veya buna yönelik yeşil dönüşümü gerçekleştirmekle,

f) Saha ziyaretleri, yerinde tespit incelemesi, uygunluk değerlendirme, denetleme ve kontrol faaliyetlerinde iş birliği sağlamakla,

g) Faaliyetlerin kesin olarak sona ermesi durumunda kirlilik riskinin önlenmesi ve faaliyet sahasının eski haline veya planlanan yeni kullanım amacına uygun hale getirilebilmesi için gerekli tedbirleri almakla, yükümlüdür.

(4) İşletmeci; SYD belgesi başvuru, belgelendirme, gözden geçirme, sahanın kapatılması dahil tüm SYD sürecinde sunulan bilgi, belge ve raporların doğruluğundan ve mevzuata uygunluğundan sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SYD Belgelendirme Süreci

Genel esaslar

MADDE 9- (1) SYD belgesi, Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde yer alan MET'e uyum durumuna ve MET-İES'den seçilecek ESD'lere göre Bakanlıkça sınıflandırılır.

(2) SYD belgesi tesisler için Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde yer alan faaliyetle ilişkili MET'in uygulanmasına ve MET-İES'e uyum durumuna göre A (100 puan), B (90-99 puan), C (80-89 puan), D (70-79 puan), E (60-69 puan), F (50-59 puan) kategorilerine göre düzenlenir.

(3) Bakanlık, SYD belgesinin, aynı alan üzerinde aynı işletmeci tarafından işletilen bir veya daha fazla işletmeyi veya işletme bölümlerini kapsamasına karar verebilir.

(4) Bir işletmenin EK-1 kapsamında birden fazla faaliyeti bulunması halinde faaliyet kodu ile birlikte kategorisi belirtilerek işletme için tek bir SYD belgesi düzenlenir.

(5) Tesislerin, çevresel performansı SYD belgesi kategorileri ile belirtilir/ilan edilir.

(6) Tesisler en az D seviyesinde SYD belgesi alacak şekilde planlanır, tasarlanır, inşasına başlanır.

(7) Gözden geçirme süreci sonucunda SYD belgesi kategorisinin D seviyesinin altına düşmesi halinde belge iptal edilir.

(8) İşletmeci SYD belgesi ile, ilgili mevzuatına göre teşvik, hibe, kredi benzeri finansal mekanizmalara başvuruda bulunabilir.

(9) SYD için uygulanacak teşvik, hibe ve kredilerde belge ile birlikte kategorisi ve çevresel performansı dikkate alınır.

(10) SYD belgesi, ilgili mevzuat gereğince alınması gereken diğer yükümlülükleri ortadan kaldırmaz.

(11) Bakanlıkça gerekli görüldüğü durumlarda tüm alıcı ortamlar gözetilerek, SYD belgesi kapsamına daha sıkı/esnek ESD'ler ve/veya çevresel kalite standardı bazlı ESD'ler ve/veya ilave önlemler dahil edilir. Çevresel kalite standardı bazlı ESD'ler ve geçiş süreci Bakanlık tarafından belirlenir.

(12) Belgelendirme sürecinde e-SYD üzerinden elektronik ortamda yapılan bildirimler işletmeye tebliğ edilmiş kabul edilir.

(13) Bakanlık, SYD belge şartlarında belirtmek kaydıyla toplamda dokuz ayı aşmayan bir süre boyunca MET referans belgesinde belirtilmiş olan yeni gelişen tekniklerin test edilmesi ve kullanılması için geçici süreli muafiyetler verebilir. Muafiyet süresinden sonra, SYD belgesi koşullarında belirtilen MET-İES'e uygun faaliyet gösterilmesi sağlanır ya da uygulama sonlandırılır.

(14) SYD belgesinin verilmesi, yenilenmesi ve gözden geçirilmesi için ödenecek bedel her yıl Bakanlık tarafından belirlenir.

(15) SYD belgelendirme sürecine ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir.

Belge işlemleri

MADDE 10- (1) SYD belgesi başvurusu, EK-1'de yer alan tesislerin işletmecileri tarafından Bakanlığın sistemine elektronik ortamda yapılır.

(2) EK-1’de yer alan faaliyet kategorilerinden kapasite eşiğinin altında üretim yapan tesislerin işletmecileri de başvuru yapabilir.

(3) İşletmeci EK-3’te belirtilen bilgi, belge ve raporlar ile elektronik ortamda Bakanlığa başvuruda bulunur.

(4) Elektronik ortamda yapılan başvuru dosyası içeriği Bakanlık tarafından otuz gün içinde incelenir.

(5) Başvurunun EK-3’te belirtilen gereklilikleri karşılamaması durumunda eksik bilgilerin tamamlanması için Bakanlık tarafından işletmeciye en fazla altmış gün süre verilir.

(6) Eksik bilgilerin düzeltilmemesi ve eksikliklerin belirtilen sürede giderilmemesi halinde SYD belgesi başvurusunun işletmeci tarafından geri çekildiği kabul edilir.

(7) Eksikliklerin süresi içinde tamamlanması durumunda başvuru kabul edilir.

(8) İşletmeci, başvurusu kabul edilen faaliyetler için Bakanlık tarafından görevlendirilen SYD başsorumlusu koordinasyonunda hazırlanan değerlendirme raporunu en geç bir yıl içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa sunar.

(9) Değerlendirme raporu Bakanlıkça altmış gün içerisinde incelenir.

(10) Değerlendirme raporunun Bakanlıkça uygun bulunmaması halinde, işletmeciye en fazla altı ay süre verilir, verilen süre içerisinde uygunsuzluğun giderilmemesi halinde başvurunun geri çekildiği kabul edilir.

(11) Değerlendirme raporunun Bakanlıkça uygun bulunmasının ardından A kategorisi belge başvurularında ve/veya işletmecinin talebi üzerine kırk beş gün içerisinde uygunluk incelemesi yapılarak hazırlanan uygunluk raporu e-SYD sistemine yüklenir.

(12) Değerlendirme raporunun Bakanlıkça uygun bulunmasının ardından A kategorisi dışındaki belge başvurularında; tesisler için il müdürlüğü tarafından yerinde tespit raporu hazırlanarak e-SYD sistemine kırk beş gün içerisinde yüklenir.

(13) Sürecin olumlu tamamlanmasının ardından işletmeciye gözden geçirme sürecine tâbi olmak, bu Yönetmelik hükümleri ile diğer mevzuata uygun çalışmak ve EK-5’te yer alan belge şartlarını sağlamak koşulu ile Bakanlık tarafından elektronik ortamda SYD belgesi düzenlenir.

(14) Yerinde tespit veya uygunluk incelemesi sırasında işletmede değerlendirme raporunda belirtilen kriterlerin sağlanmadığının tespit edilmesi halinde, yüz yirmi güne kadar eksiklikleri gidererek sisteme inceleme başvurusunda bulunur. Bu süre sonunda;

a) İşletmenin değerlendirme raporunda belirtilen kriterleri sağladığının tespit edilmesi durumunda SYD belgesi düzenlenir.

b) Belirtilen süre sonunda işletmenin değerlendirme raporunda belirtilen kriterleri sağlamadığının tespit edilmesi durumunda başvuru reddedilir.

(15) Uygun bulunan değerlendirme raporları ve olumlu ibareli uygunluk ve yerinde tespit raporları mevzuatta veya tesiste önemli bir değişiklik olmaması koşuluyla en fazla beş yıl geçerlidir.

SYD belge şartlarının gözden geçirilmesi

MADDE 11- (1) Bakanlık, SYD belgesi olan ve faaliyette bulunan işletmelerin belge şartlarını, belge düzenleme tarihinden itibaren her beş yılda bir gözden geçirir ve gerekli olduğu durumlarda belge şartlarını günceller.

(2) İşletmeci bu süre bitiminden bir yıl önce gözden geçirme sürecinin başlatılması için Bakanlığa başvurur, gözden geçirme raporunun hazırlanması için Bakanlık tarafından SYD başsorumlusu ve sorumluları görevlendirilir. İşletmeci yüz seksen gün içerisinde hazırlanan raporu e-SYD sistemi üzerinden Bakanlığa sunar.

(3) EK-6’da yer alan SYD belgesi gözden geçirme raporu formatına göre hazırlanan raporun Bakanlıkça uygun bulunması halinde işletmeye gözden geçirme sürecinin olumlu olduğu bildirilir ve işletme EK-5’te yer alan SYD belgesi şartlarını sağlamak koşulu ile faaliyetine devam eder.

(4) SYD belgesi gözden geçirme sürecinde işletmede belge şartlarına uygunsuzluk tespit edilmesi halinde işletmeciye uygunluğu sağlaması için en fazla altı ay süre verilir.

(5) Süresi içinde uygunsuzluğun giderilmesi halinde işletmeye gözden geçirme sürecinin olumlu olduğunu bildirir ve işletme EK-5’te yer alan SYD belgesi koşullarını sağlaması şartıyla faaliyetine devam eder.

(6) Uygunsuzluk süresi içinde giderilmediği takdirde Bakanlık tarafından SYD belgesi iptal edilir.

SYD belgesinin yenilenmesi

MADDE 12- (1) Çevre izin ile çevre izin ve lisans belgelerinin yenilenmesini takiben en geç otuz gün içinde EK-3’te yer alan hususlara göre belge yenileme başvurusu yapılır.

(2) İşletmenin ünvan/vergi numarasının değişmesi durumunda geçerlilik süresi değişmemek kaydıyla SYD belgesi yeniden düzenlenir.

(3) İşletmenin ünvanı ve/veya vergi numarasının değişmemesi, sadece işletmenin sahibinin değişmesi/ortaklık yapısının değişmesi veya işletmenin kiralanması durumunda, Bakanlıkça talep edilmesi halinde sunulmak üzere, değişikliğe ilişkin ilgili bilgi ve belgeler işletmede saklı bulundurulur. Yeni işletme sahibi veya kiralayan, mevcut belge ekindeki çalışma koşullarına uymakla yükümlüdür.

(4) İşletmelerde önemli değişiklik olması durumunda güncel değerlendirme raporu ile belge yenileme süreci başlatılır.

(5) Yapılan değişiklikle birlikte SYD kriterlerinin sağlanmaması durumunda mevcut belge iptal edilir.

Genel bağlayıcı kurallar

MADDE 13- (1) SYD belgesinin ön koşulu olarak EK-1'de yer alan faaliyetler için genel bağlayıcı kurallar uygulanır.

ESD'leri, eşdeğer parametreler ve teknik tedbirlerin belirlenmesi esasları

MADDE 14- (1) SYD belgesine esas teşkil eden ESD'leri, eşdeğer parametreler ve teknik tedbirler Bakanlıkça belirlenir ve Bakanlığın resmi internet sayfasında duyurulur.

(2) Kirlletici maddelere ilişkin ESD'leri, emisyonların ilgili ünite ve/veya tesis çıkış noktası için geçerlidir.

(3) Kirlletici maddelerin suya dolaylı deşarjında tesisin ESD'leri atık su arıtma tesisinin etkisi dikkate alınarak belirlenir. Ancak bu durumda eşit düzeyde çevresel koruma gerçekleşeceği güvence altına alınır ve söz konusu durumun daha yüksek düzeyde çevre kirliliğine yol açmaması sağlanır.

İzleme gerekliliklerinin belirlenmesi

MADDE 15- (1) Faaliyetlerin ölçüm metodolojisi, sıklığı ve değerlendirme prosedürünü içeren izleme gereklilikleri Bakanlık tarafından belirlenir ve Bakanlığın resmi internet sayfasında duyurulur.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak ölçüm ve analiz faaliyetleri için 25/12/2013 tarihli ve 28862 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarları Yeterlik Yönetmeliği uygulanır, ölçüm ve analizler Bakanlıktan yetki almış laboratuvarlarca yürütülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bilgiye erişim

MADDE 16- (1) Bakanlık; bir tesise yönelik SYD belgesi verilmesi ve/veya belge şartlarının güncellenmesi, işletmeci tarafından sonlandırılan faaliyete ilişkin alanın kapatılması halinde tesise yönelik ticari sır niteliğindeki bilgiler haricindeki çevresel iyileştirme konularına kamuoyunun çevresel bilgiye etkin ve zamanında erişebilmesini sağlar ve sürecin sonucuna ilişkin bilgileri yayımlar.

(2) SYD belgelendirme sürecine ilişkin kamuoyunun çevresel bilgi talebi gizlilik esasları dikkate alınarak ilgili mevzuat çerçevesinde karşılanır.

İşletmeci tarafından sonlandırılan faaliyete ilişkin alanın kapatılması veya farklı bir faaliyet için bırakılması

MADDE 17- (1) Bakanlık, işletmeci tarafından faaliyetlerin kesin olarak sonlandırıldığı durumlarda, alanın kapatılmasını, değerlendirme raporu içerisinde yer alan mevcut durum raporuna göre değerlendirir.

(2) Faaliyet sonlandırma süreci de dahil olmak üzere herhangi bir aşamada hazırlanan mevcut durum raporuna göre, bu Yönetmeliğe uygun olarak ilk defa SYD belgesi alınmasından önceki süreçte gerçekleştirilen faaliyetlerin bir sonucu olarak toprak, yer altı ve yer üstü sularında insan sağlığı üzerinde önemli risk oluşturacak ölçüde kirliliğe sebep olduğunun tespit edilmesi durumunda işletmeci, Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik kapsamında öngörülen gerekli tedbirleri alır ve gerekli iyileştirmeleri yapar.

SYD belgesi şartlarının kaybedilmesi

MADDE 18- (1) SYD belgesi şartlarının kaybedilmesi durumunda işletmeci, Bakanlık derhal bilgilendirmekle ve Bakanlıkça verilecek süre içerisinde belge şartları ile uygunluğun tekrar sağlanması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

(2) SYD belgelendirme koşullarına uyum sağlanana kadar belge askıya alınır. Verilen sürenin sonunda uygunsuzluğun devam etmesi durumunda belge iptal edilir.

(3) SYD belgesinin şartlarının insan sağlığına doğrudan zarar verecek veya çevre üzerinde doğrudan olumsuz etkiye sebep olacak şekilde kaybedilmesi durumunda, süre verilmeksizin belge iptal edilir.

(4) Belgenin askıya alınması ya da iptali, 2872 sayılı Kanunda yer alan yaptırımların uygulanmasına engel teşkil etmez.

SYD sorumlusu ve başsorumlusu

MADDE 19- (1) Çevre yönetimi hizmeti yeterlik belgesi bulunan kişiler, mühendislik, fen ve veterinerlik fakülteleri öğretim üyeleri ve emeklileri, Bakanlık veya mülga Çevre Bakanlığı veya mülga Çevre ve Orman Bakanlığı veya mülga Çevre ve Şehircilik Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatlarında hava, su, toprak, atık, kimyasallar ve deniz ile ilgili birimlerde alıcı ortam bazlı çevresel yönetim ve denetim konularında çalışmış ve kurumla ilişkisi bulunmayan personel Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde SYD sorumlusu ve başsorumlusu olmak üzere başvuru yapabilir.

(2) SYD sorumlusu ve başsorumlusunun eğitimi, nitelikleri, sınavı, belgelendirilmesi, yetkilendirmesi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir ve Bakanlığın resmi internet sayfasında duyurulur.

(3) SYD sorumlusu ve başsorumlusu sınavlarına, Bakanlıkça belirli dönemlerde ilan edilen eğitimlere katılım sağlayanlar girebilir. Sınav sonucunda ilgili mevzuatça belirlenen kriterlere göre başarılı sayılanlar belge almaya hak kazanır, alınan belgeler beş yıl geçerlidir.

(4) SYD başsorumlusu koordinasyonunda hazırlanan değerlendirme raporu, değişiklik raporu ve gözden geçirme raporlarından SYD başsorumlusu sorumludur. Raporların hazırlama sürecine SYD başsorumlusu koordinasyonunda en az iki SYD sorumlusu katılır.

(5) SYD belgesine başvuru yapan tesislerin çevre yönetimi ile ilgili birimlerinde görev yapmakta olan en az üç yıl tecrübeye sahip personel, özgeçmiş değerlendirmesi raporunda yer verilmek koşuluyla Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde SYD sorumlusu olarak sadece kendi tesisleriyle ilgili belgelendirme sürecinde yer alabilir.

(6) SYD sorumlusu ve başsorumlusu olmak için en az lisans düzeyinde mezuniyet şartı aranır.

Büyük yakma tesisleri için özel hükümler

MADDE 20- (1) EK-1'de yer alan büyük yakma tesislerinin SYD belgelendirme sürecinde bu Yönetmelik ve Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde yer alan esaslar uygulanır.

(2) Bakanlık, büyük yakma tesisleri için; işletmenin faaliyete geçiş tarihi, kalan işletim ömrü, yerel yakıt özellikleri, bölgesel ısıtma sistemleri ile bağlantısı, uyum maliyetlerinin çevresel kazanımlarla orantısız olması gibi Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde yer alan koşul ve durumlarda MET-İES ve ESD'ler için istisna ve muafiyetler getirebilir.

Atık yakma tesisleri ve atık beraber yakma tesisleri için özel hükümler

MADDE 21- (1) EK-1'de yer alan atık yakma veya beraber yakma tesislerinin SYD belgelendirme sürecinde bu Yönetmelik, 6/10/2010 tarihli ve 27721 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik ve Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde yer alan esaslar uygulanır.

Organik solvent kullanan tesisler ve faaliyetler için özel hükümler

MADDE 22- (1) EK-1'de yer alan organik solvent kullanan tesis ve faaliyetlerin SYD belgelendirme sürecinde bu Yönetmelik ve Bakanlıkça yapılan düzenlemelerde yer alan esaslar uygulanır.

(2) Ek-2'de yer alan faaliyetlerin uçucu organik bileşik emisyonlarının yönetimine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

İdari yaptırımlar

MADDE 23- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden işletmeler hakkında 2872 sayılı Kanunun 20 nci maddesinde yer alan idari yaptırımlar uygulanır.

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 24- (1) Bakanlık; bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili tereddütleri gidermeye, uygulamayı düzenlemeye ve bu Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere kılavuzlar, rehberler ve alt düzenleyici işlemler yapmaya yetkilidir.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 25- (1) Bu Yönetmelik, Endüstriyel ve Hayvancılık Emisyonlarına İlişkin 15/7/2024 tarihli ve 2024/1785 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi ile değiştirilen Endüstriyel Emisyonlara İlişkin 24 /11/2010 tarihli ve 2010/75/AB sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Geçiş dönemi

GEÇİÇİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette olan veya çevresel etki değerlendirmesi mevzuatına göre başvurusu bulunan SYD belgesi alacak tesislerin işletmecileri, çevre izin ve lisans belgesinin düzenlenmesini takiben en geç doksan gün içerisinde bu Yönetmelik kapsamında istenen bilgi ve belgeleri Bakanlığa ibraz etmekle yükümlüdür.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette olan veya çevresel etki değerlendirmesi mevzuatına göre başvurusu bulunan tesisler 31/12/2028 tarihine kadar en az F seviyesinde, 31/12/2030 tarihine kadar ise en az D seviyesinde SYD belgesi almakla yükümlüdür.

SYD sorumluları ve başsorumlularına ilişkin geçiş dönemi

GEÇİÇİ MADDE 2- (1) 1/12/2030 tarihine kadar SYD sorumlusu ve başsorumlusu olarak görev yapmak üzere Bakanlıkça sorumlu havuzu oluşturulur ve ilan edilerek görevlendirmeler Bakanlık tarafından yapılır.

(2) SYD sorumlusu havuzuna aşağıdaki niteliklerden herhangi birisini sağlayanlar özgeçmişleriyle ve destekleyen belgelerle beraber Bakanlığa başvurur:

a) Çevre yönetimi hizmeti yeterlik belgesi bulunan kişilerden ilgili sektörde en az beş yıl tecrübeye sahip olanlar.

b) Mühendislik, fen ve veterinerlik fakülteleri öğretim üyeliği görevinde bulunanlardan sektör ile ilgili en az bir projede çalışmış ve/veya yayın/bildiri hazırlamış olanlar.

c) Bakanlık veya mülga Çevre Bakanlığı veya mülga Çevre ve Orman Bakanlığı veya mülga Çevre ve Şehircilik Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatlarında hava, su, toprak, atık, kimyasallar ve deniz ile ilgili birimlerde alıcı ortam bazlı çevresel yönetim ve denetim konularında en az yedi yıl çalışmış ve kurumla ilişkisi bulunmayan personel.

(3) SYD başsorumlusu havuzuna aşağıdaki niteliklerden herhangi birisini sağlayanlar özgeçmişleriyle ve destekleyen belgelerle beraber Bakanlığa başvurur:

a) Çevre yönetimi hizmeti yeterlik belgesi bulunan kişilerden ilgili sektörde en az on yıl tecrübeye sahip olanlar.

b) Mühendislik, fen ve veterinerlik fakülteleri öğretim üyeliği görevinde bulunanlardan, sektör ile ilgili en az üç projede çalışmış ve/veya yayın/bildiri hazırlamış olanlar.

c) Bakanlık veya mülga Çevre Bakanlığı veya mülga Çevre ve Orman Bakanlığı veya mülga Çevre ve Şehircilik Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatlarında hava, su, toprak, atık, kimyasallar ve deniz ile ilgili birimlerde alıcı ortam bazlı çevresel yönetim ve denetim konularında en az on yıl çalışmış ve kurumla ilişkisi bulunmayan personel.

Yürürlük

MADDE 26- (1) Bu Yönetmelik 1/12/2025 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.

[**Ekleri için tıklayınız**](#)